

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 57/2021
18.03.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Радмиле Драгичевић Дичић, председника већа, Радослава Петровића, Биљане Синановић, Дубравке Дамјановић и Јасмине Васовић, чланова већа, са саветником Татјаном Миленковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због кривичног дела одузимање малолетног лица из члана 191. став 3. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Ивана Ћаловића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Чачку К 404/19 од 01.07.2020. године и Вишег суда у Чачку Кж1 120/20 од 01.10.2020. године, у седници већа одржаној дана 18.03.2021. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, па се **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Чачку К 404/19 од 01.07.2020. године и Вишег суда у Чачку Кж1 120/20 од 01.10.2020. године тако што се окривљена АА,

на основу члана 423. став 1. тачка 1) ЗКП у вези члана 18. КЗ

ОСЛОБАЂА ОД ОПТУЖБЕ

-да је дана 16.07.2019. године у периоду од 17 до 20 часова, затим дана 18.07.2019. године у периоду од 17 до 20 часова, као и дана 21.07.2019. године у периоду од 17 до 20 часова, у урачуњљивом стању, са директним умишљајем, свесна забрањености своје радње, онемогућила извршење одлуке надлежног органа којим је одређен начин одржавања личних односа малолетног лица са родитељем, на тај начин што је заједничком детету, малолетном оштећеном ББ, онемогућила одржавање личних односа са оцем, а бившим супругом окривљене, оштећеним ВВ, према правноснажној пресуди Основног суда у Чачку П2 бр 149/16 од 30.08.2016. године (са решењем о исправци), којом је окривљеној поверено вршење самосталног родитељског права над малолетним ББ, док оштећени, према истој пресуди, има право да са дететом проводи сваки уторак, четвртак и недељу у времену од 17 до 20 часова, у којим терминима оштећени има право да дете преузме испред зграде у којој живи на адреси пребивалишта мајке, као и да по виђању дете врати мајци на исто место, па је окривљена поступила противно ономе што је одређено наведеном пресудом, на тај начин што је заједничко дете-малолетног ББ одвела у ... дана 16.07.2019. године где се са малолетним дететом задржала до 22.07.2019. године, онемогућивши оштећеног да

дете види у уторак 16.07.2019. године, четвртак 18.07.2019. године и недељу 21.07.2019. године, све у периоду од 17 до 20 часова, и то упркос томе што је оштећени ВВ у комуникацији коју су обављали путем СМС порука, у неколико наврата, њој јасно ставио до знања да није сагласан да се ради одласка у ... одступи од модела виђања одређеног наведеном правноснажном пресудом

-чиме би извршила кривично дело одузимање малолетног лица из члана 191. став 3. КЗ.

Трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Образложење

Пресудом Основног суда у Чачку К 404/19 од 01.07.2020. године окривљена АА оглашена је кривом због извршења кривичног дела одузимање малолетног лица из члана 191. став 3. КЗ и осуђена на новчану казну у износу од 100.000,00 динара коју је обавезана да плати по правноснажности пресуде у 5 једнаких месечних рата, најкасније до сваког 21.-ог у месецу, и одређено да ако то не учини, суд ће новчану казну заменити казном затвора, тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора.

Истом пресудом, обавезана је окривљена АА да на име паушала плати суду износ од 5.000,00 динара у року од 15 дана по правноснажности пресуде, под претњом извршења, да оштећеном ВВ плати трошкове на име заступања од стране пуномоћника, као и да суду плати трошкове на име заступања пуномоћника који је малолетном ББ постављен по службеној дужности, решењем председника суда, а да ће се о висини ових трошкова накнадно одлучити посебним решењем.

Пресудом Вишег суда у Чачку Кж1 120/20 од 01.10.2020. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљене АА, па је пресуда Основног суда у Чачку К 404/19 од 01.07.2020. године потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљене АА, адвокат Иван Ћаловић, због повреда закона из члана 439. тачка 1) до 3) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде укине и предмет врати на поновно одлуку и суђење првостепеном суду, с тим да се нови поступак одржи пред измењеним већем, или да побијане пресуде преиначи у целини, тако што ће окривљену ослободити од отпужбе, а да трошкови поступка падну на терет буџетских средстава суда или државног органа који је иницирао и водио кривични поступак, а да бранилац окривљене буде обавештен о седници већа сходно члану 488. став 2. ЗКП.

Након што је примерак примерак захтева за заштиту законитости у смислу члана 488. став 1. ЗКП доставио Републичком јавном тужиоцу, Врховни касациони суд је одржао седницу већа, о којој није обавестио Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљене, јер веће није нашло да би њихово присуство било од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП).

На седници већа Врховни касациони суд је размотрио списе предмета заједно са захтевом за заштиту законитости браниоца окривљене АА, па је нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, је основан.

Основано бранилац окривљене АА у захтеву наводи да су побијане пресуде донете уз повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, јер дело за које је окривљена оглашена кривом није кривично дело.

Одредбом члана 18. став 1. КЗ прописано је да није кривично дело оно дело које, иако садржи обележја кривичног дела, представља дело малог значаја, ставом 2. истог члана прописано је да је дело малог значаја, ако степен кривице није висок, ако су штетне последице одсутне или незнатне и ако општа сврха кривичних санкција не захтева изрицање кривичне санкције, а ставом 3. истог члана, да се одредбе става 1. и 2. овог члана могу применити на кривична дела за које је прописана казна затвора до 3 године или новчана казна.

Одредбом члана 4. став 1. КЗ прописано је да су кривичне санкције и казне, мере упозорења, мере безбедности и васпитне мере, а ставом 2. истог члана да је општа сврха прописивања и изрицања кривичних санкција сузбијање дела којима се повређују или угрожавају вредности заштићене кривичним законодавством.

Одредбом члана 22. став 1. КЗ прописано је да кривица постоји ако је учинилац у време када је учинио кривично дело био урачунљив и поступао са умишљајем, а био је свестан или је био дужан или је могао бити свестан да је његово дело забрањено, а ставом 2. истог члана прописано је да је кривично дело учињено са кривицом и ако је учинилац поступао из нехата, уколико закон то изричито предвиђа.

Одредбом члана 191. став 3. КЗ за учиниоца овог кривичног дела запрећена је новчана казна или затвор до 2 године.

Из изреке првостепене пресуде којом је окривљена АА оглашена кривом произилази да је окривљена кривично дело учинила у урачунљивом стању, са директним умишљајем и да је била свесна да је њено дело забрањено. У пресуди су описане околности под којима је кривично дело извршено - да је окривљена АА, свога сина који јој је правноснажном пресудом поверен на вршење самосталног родитељског права, одвела у ... на 7 дана и на тај начин онемогућила одржавање личних односа сина са оцем (бившим супругом окривљене) три пута по 2 сата, чиме се одступило од модела виђања детета са оцем који је одређен правноснажном пресудом, а отац – оштећени ВВ није био сагласан, што и произилази из њихове комуникације коју су обављали путем СМС порука и о чему је окривљена обавестила и Центар за социјални рад.

Заштитни објекат кривичног дела одузимање малолетног лица је брак и породица, а последица кривичног дела из члана 191. став 3. КЗ је спречавање малолетног лица у остваривању свог права на одржавање личних односа са родитељима, које је регулисано одлуком надлежног органа.

Окривљена АА је оглашена кривом да је онемогућила извршење судске одлуке која уређује начин одржавања личних односа њеног сина са његовим оцем – са директним умишљајем. Околности догађаја – стална комуникација са оцем детета уз укљученост Центра за социјални рад у договору око одласка на одмор у ..., те сама

временска ограниченост радње извршења-на недељу дана, указују, по налажењу Врховног касационог суда да степен кривице окривљене није висок.

При оцени степена кривице мора се имати у виду примарни интерес детета које је пасивни субјекат кривичног дела. У конкретној ситуацији се ради о болесном детету, па се и поступање окривљене мора ценити у оквиру мотива опоравка детета одласком у Одлазак на само недељу дана – на опоравак и одмор, те повратак по унапред утврђеном плану, када се и наставља редовно виђање са оцем, указује да је невиђање оца са дететом било привремено и краткотрајно, те да последица у виду настанка немогућности извршења судске одлуке – није наступила.

Из напред наведених разлога по налажењу Врховног касационог суда у конкретном случају ни општа сврха кривичних санкција прописана чланом 4. став 2. КЗ – сузбијање дела којима се повређују или угрожавају вредности заштићене кривичним законодавством не захтева изрицање кривичне санкције према окривљеној АА, јер су околности и начин извршења дела такви да су и самим вођењем кривичног поступка према окривљеној постигнути циљеви специјалне и генералне превенције.

По налажењу Врховног касационог суда, иако радње окривљене АА описане у изреци првостепене пресуде којом је оглашена кривом садржи обележја кривичног дела, имајући у виду да степен кривице окривљене није висок, да су штетне последице незнатне и да општа сврха кривичних санкција не захтева изрицање кривичне санкције, а да је окривљена оглашена кривом због извршења кривичног дела за које је запређена новчана казна или затвор до 2 године, у конкретном случају ради се о делу малог значаја, јер су испуњени сви услови прописани одредбом члана 18. КЗ.

Из наведених разлога, с обзиром да се у конкретном случају, не ради о кривичном делу, Врховни касациони суд је, усвајајући захтев за заштиту законитости браниоца ове окривљене преиначио првостепену и другостепену пресуду и окривљену ослободио од оптужбе да је извршила кривично дело одузимање малолетног лица из члана 191. став 3. КЗ, а на основу члана 423. став 1. тачка 1) ЗКП у вези члана 18. КЗ.

Врховни касациони суд је одлучио да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда, а у смислу одредбе члана 265. став 1. ЗКП.

Из напред наведених разлога, донета је одлука као у изреци на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП.

**Записничар-саветник,
Татјана Миленковић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Радмила Драгичевић Дичић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић